

6. Poperinge

Poperinge was de draaischijf van de Britse oorlogszone aan de IJzer.

Het werd er zo druk dat de Engelse overheid aan de Belgische soldaten in verlof verbood om Poperinge te bezoeken.

We brengen in dit vlak de mooiste collector items over de postgeschiedenis van Poperinge tussen 1914 en de bevrijding in 1918.

6. Poperinge

Poperinge était le centre du secteur britannique du front de l'Yser.

Le secteur était tellement encombré que le gouvernement britannique interdisait même aux soldats belges de s'y rendre.

Nous vous montrons ici quelques unes des plus belles pièces de l'histoire postale de Poperinge entre 1914 et 1918.

6. Poperinge

Poperinge was the hub of the British war zone at the Yser.

It became so busy that the Belgium government prohibited Belgian soldiers on leave to come and visit it.

Here you can see the most beautiful collection items of the postal history of Poperinge between 1914 and the liberation in 1918.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

=

Poperinghe

Het postkantoor

Jaar 1915

Kleine ronde datumtempel 23 mm – A – datumstempel van de postmeester

Aangetekende brief op 26.II. geblokkeerde jaaraanduiding (1915) in de datumstempel van de postmeester (letter A). De blokkering van het jaartal in het begin van 1915 werd algemeen toegepast door alle kantoren van Onbezet België. Aantekenstrookje met kleine naamstempel van het kantoor Poperinghe. Aankomstempel op de versozijde op 28.II.1915 in Le Havre Seine Inferieure (van het Franse kantoor!).

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Het postkantoor

Jaar 1915

Grote ronde datumtempel 28 mm – jaartal in vier cijfers – loket B en C

De kleine rondstempel van het type 24 mm groot lettertype, werd in de loop van 1915 vervangen door twee ronde datumstempels met doormeter van 28 mm en de loketletters B en C.

De kleine datumstempel met loketletter A, de postmeester! werd nietvernieuwd.

De capaciteit verdubbelt dus en is te verklaren door de stijging van de omvang van de briefwisseling in Poperinghe (vluchtelingen, militairen, etc.

De eerste brief uit Poperinghe B op 13.X.1915 naar Geneve met aankomst 18.X.1915 draagt op de versozijde een violetkleurige Belgische censuurstrook

De tweede brief uit Poperinghe C op 30.VII.1915 naar Hulst en aankomst op 8.VIII.15.. Beide brieven zijn correct gefrankeerd met 45 centiem voor Nederland (voorkeurtarief) en 50 centiem voor Zwitserland. Te vermelden eveneens op het aantekenstrookje (van Belgische makelij) de kleine naamstempel van Poperinghe.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Het postkantoor

Jaar 16

Grote ronde datumtempel 28 mm – jaartal in twee cijfers – loket B

Een aangetekende brief van 22.II.16.

Datumstempel groot rond (28 mm) met jaartal 16 in twee cijfers. Centraal geplaatst, niet verschoven.

Via het Belgisch Legerbureel 8 op 24.II.16 naar Geneve aankomst 28.II.16.

Frans recostrookje. Grote naamstempel van het postkantoor van Poperinghe en Franse censuur met strook.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Het postkantoor

Jaar 16

Grote ronde datumtempel 28 mm – (vershoven) jaartal in twee cijfers – loket B

Postwaardestuk
naar Parijs.
Poperinghe op
21.III.16, met
vershoven
jaartal 16
De afzender is
de vrederechter

Een aangetekende
brief van 31.V.16
Zelfde type van
datumstempel als
het postwaardestuk

Naar Geneve aankomt
op 6.VI.16.

Frans aantekenstrookje
met grote naamstempel
van het postkantoor
van Poperinghe.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Het postkantoor

Jaar 1917

Grote ronde datumtempel 28 mm – jaartal in vier cijfers – loket B en C

Aangetekende brief
Poperinghe 6.VII.1917
Op verso:

Via Belgische
Legerpost nr 3
op 7 en 8.VII.17

London 36 op
10 July 17

Aangetekende brief
Poperinghe op
29.VII.17
naar Paris

Via het Belgisch
Legerbureel 3
op 30.VI.17

Telkens met een
Aantekenstrookje
van Franse origine
met de grote
naamstempel van
POPERINGHE

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

De Britse aanwezigheid in Poperinghe

Een vrijgeleide (sauf conduit) van Crotoy (Somme) naar Calais via de spoorweg – zomer 1917

SAUF-CONDUIT

Le Maire de la Commune de Crotoy
Somme, déclare en jour un Sauf-Conduit à
M. *Steenen Waig*
âgé de *40* ans, profession *S. p.*
demeurant en cette Commune, pour le parcours
ci-après désigné :

de Crotoy à Calais et retour
par voie ferrée et par la route

Le 17 Août 1917

Signature de l'Autorité

M. Steenen
RAPPORTER LE PRÉSENT

BUREAU MILITAIRE BELGE (CALAIS)
Vu pour *Hazelbroeck*
14 août 1917

W. Douvrou

L'AUTORITÉ MILITAIRE
DE CALAIS
No. *57*
Date *21/8/17*

M. R. Sobey

ZONE BRITANNIQUE
AUTORISÉ le *20 août 1917*
à se rendre à *Abbeele*
Le Chef du Bureau mixte
E. J. ip
Gare de CALAIS

Après entente téléphonique avec le B.M. S.R. du Q.G. de la M.F.

E. J. ip

ABEELE NO 1
25 AOU 1917

Van, pas valable après le 31 Août 1917
Quelques jours I.O.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Bij dit vrijgeleide

Juffrouw Staessen Marie, woonachtig in Grotoy (Somme) bij Abbeville), vroeg en kreeg een vrijgeleide om per spoor te reizen naar Calais, Om de begrafenis van haar broer mee te maken. We lezen 19 augustus 1917.

Crotoy – Calais, per spoor, bleek enkel via Hazebrouck, op de Belgisch-Franse grens, te kunnen verlopen. Hazebrouck, omwille van de oorlogssituatie, knooppunt van vele invloedssferen. Elke betrokken partij: Fransen, Belgen en Britten heeft dan ook zijn duit in het zakje gedaan om deze reis mogelijk te maken.

De reisweg kruiste ook Belgisch grondgebied (station Abeele). De Belgische Militaire Zekerheid diende dus zijn zegen te geven. De Fransen hielden toezicht via hun militaire afgevaardigden in de diverse stations op Frans grondgebied. Hazebrouck was gelegen in de Britse sector van de frontzone (Ieper – Armentières). De Britten dienden hun zegen te geven. Britten, Fransen en Belgen dienden samen te werken via hun toenmalige overlegorganen, die dus ook hun zegje hadden.

Hazebrouck een complexe situatie

Op 1 oktober 1914 marcheerden Schotse Highlanders door Poperinghe. Op 7 oktober 1914 werden verkenners te paard gemeld van het 36ste Duitse Legerkorps in Poperinghe. Op 13 oktober 1914 reden de eerste Engelse ruiters door Poperinghe. Op 13 oktober 1914 arriveerde in Poperinghe ook de 87ste en 89ste Franse legerdivisie. Vooral de spoorlijn Ieper – Hazebrouck, via Poperinghe diende gehandhaafd te worden. Omstreeks 14 oktober 1914 kwam het 36ste Duitse Legerkorps in botsing kwam met de Engelse cavalerie op de Catsberg.

In februari 1915 verwisselden de Fransen en de Britten van sector. Poperinghe kwam vanaf dat ogenblik, en dit voor de rest van de oorlog, in de Britse sector te liggen en in de praktijk onder Brits Bestuur. Tussen Poperinghe en Hazebrouck reden dagelijks 70 treinen in beide richtingen. De Fransen legden een tweede spoor aan. De spoorweg Hazebrouck-Poperinghe-Ieper was in dienst van het Engels leger. De trein kon trouwens maar rijden tot Vlamertinghe. Volgt u nog?

De reisweg van juffrouw Staessen aan de hand van stempels op vooral de versozijde van haar vrijgeleide

- 19.08.1917 Recto zijde: Mairie de Grotoy, met gemeentelijk stempel.
- 19.08.1917 Aankomststempel: Gare Centrale Calais
- 19.08.1917 Surété Militaire Belge – Gare de Calais – vu pour Hazebrouck 19 août 1917 (invulstempel).
- 20.08.1917 Zone Britannique – Autorisé le 20 août 1917 – à se rendre à ABEELE
Le Chef du Bureau Mixte - Gare de Calais.
- 20.08.1917 Dubbelringstempel : Bureau Mixte – S.R. – Gare de Calais.
- 21.08.1917 Controle de la Circulation - Le capitaine – Gare de Hazebrouck en een eenregelige datumstempel 21 Août 1917
- 21.08.1917 Dubbelvoal stempel Intelligence – Belgian area – Br. army – 21 Août 1917.
- 21.08.1917 Poperinghe – Visé par l'Autorité Militaire – Britannique – British Army - 21.8.17.
- 23.08.1917 Recto zijde zeshoekige dubbelstempel: Sûreté Belge – Armée Britannique – Date 23-8-17 – N° 14
- 25.08.1917 Handgeschreven Après entente téléphonique avec le B.M.S.R. de Q.G. de la M.F. – handtekening.
- 25.08.1917 Belgische spoorwegstempel ABEELE n° 1 - 25 Août 1917.
- 25.08.1917 Handgeschreven: Vu – Retour – le 25Août 1917.
- 31.08.1917 Handgeschreven: Vu, pas valable après le 31 Août 1917.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Het postkantoor

Jaar 1918

Grote ronde datumtempel 28 mm – jaartal in vier cijfers, loketletter B en C

Postwaardestuk
Londense druk
van 15.10.1915.
Poperinghe op
23.V.1918 naar
Dieppe.

Aangetekende brief
Poperinghe 8.1.1918,
via centraliserend
bureel Belgische
Legerposterijen op
9.1.118 en aankomst
's Gravenhage op
18.2.1918.

Correct posttarief
van 45 centiem.

Ook hier het gebruik
van een Frans
aantekenstrookje-
met de grote
naamstempel van
POPERINGHE

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Spoorwegen

Poperinghe n° 1

<p>COUPON qui peut être détaché par le destinataire.</p> <p>STAM dien de bestemming mag afnemen.</p> <p>Timbre du bureau d'origine. Stempel van het kantoor van afzending.</p> <p>POPERINGHE N° 1 - 4 JAN 1917</p> <p>Nom et domicile de l'expéditeur : Naam en woonplaats de afzenders : <i>Mme Fauquez</i> <i>Poperinghe</i></p>	<p>Numéros d'enregistrement (Etiquette) <i>105</i></p>		
	<p>Pays d'origine : BELGIQUE.</p> <p>Bulletin d'expédition. <i>Verzendingsbulletijn.</i></p> <p>Ci-joint <i>1</i> paquet Hierbij <i>1</i> pakket</p> <p>portant l'adresse ci-dessous : met onderstaand adres :</p> <p>Valeur déclarée : Aangegeven waarde :</p> <p>Montant du remboursement : Bedrag der terugbetaling :</p> <p>Nombre de déclarations de douane (Aantal tolaangiften) : Nombre de bulletins d'affranchissement (Aantal frankeeringsbulletijns) : A M <i>Mme Fauquez</i> <i>7205</i> (Rue et numéro) <i>Calais Belgique</i> (Straat en n°)</p> <p>Lieu de destination : <i>Calais Belgique</i> Plaats van bestemming :</p>	<p>Timbres d'affranchissement ou indication, le cas échéant, de la taxe perçue. Frankeerzegels of aanwijzing des voorkomend, der gegeven vracht.</p> 	
<p>Timbre de la douane :</p>	<p>Poids Gewicht : <i>2,5</i></p>	<p>Droit de douane (1)</p>	<p>Bureau d'échange :</p>

(1) Case à remplir par le bureau d'échange d'entrée ou par le service de la douane du pays de destination.

D C 1812 — 1915 Ypres

Met de verdere in gebruikname van de spoorlijn Adinkerke - Poperinghe nam ook het volume van de postcoli pakketten voor onze militairen toe en kreeg het station Poperinghe er steeds meer te verwerken.

Her getoond een verzendingsbulletijn van een coli van 4 januari 1917, met spoorwegstempel n° 1 van Poperinghe en een gewicht van 2,5 kilogram, naar een militair met postcode adres B205 (8° linieregiment van de vierde legerdivisie) via Calais.

De coli is gefrankeerd met een spoorwegzegel van één frank van de uitgifte van december 1915 (genoemd Le Havre).

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Spoorwegen

Poperinghe n° 3

<p>COUPON qui peut être détaché par le destinataire.</p> <p>STAM dien de bestemming mag afnemen.</p> <p>Timbre du bureau d'origine Stempel van het kantoor van afzending.</p> <p>Nom et domicile de l'expéditeur : Naam en woonplaats des afzenders :</p>	<p>Noméros d'enregistrement (Etiquette) 756</p>
	<p>Pays d'origine : BELGIQUE.</p> <p>Bulletin d'expédition. <i>Verzendingsbulletijn.</i></p> <p>Ci-joint <u>1</u> paquet Hierbij <u>1</u> pakket</p> <p>portant l'adresse ci-dessous : met onderstaand adres :</p>
<p>Valeur déclarée : _____ Aangegeven waarde : _____</p> <p>Montant du remboursement : _____ Bedrag der terugbetaling : _____</p> <p>Nombre de déclarations de douane (Aantal tolaangiften) : _____</p> <p>Nombre de bulletins d'affranchissement (Aantal frankeringsbulletijns) : _____</p> <p>A M <i>Aug Peeters</i> <i>C/201</i></p> <p>Lieu de destination : <i>Armentières</i> Plaats van bestemming : <i>Armentières</i></p>	<p><i>Armentières</i> <i>Compagnie</i> <i>Calais</i></p> <p>(Straat en n°)</p>
<p>Timbre de la douane</p>	<p>Poids Gewicht : <i>2 kg</i></p> <p>Droit de douane (1)</p> <p>Bureau d'échange :</p>

(1) Case à remplir par le bureau d'échange d'entrée ou par le service de la douane du pays de destination.

D C 1812 — 1913 Ypres

Met de verdere in gebruikname van de spoorlijn Adinkerke - Poperinghe nam ook het volume van de postcoli pakketten voor onze militairen toe en kreeg het station Poperinghe er steeds meer te verwerken.

Her getoond een verzendingsbulletijn van een coli van **12 februari 1917** met een gewicht van 2 kilogram, naar een militair met postcode adres C201 (C.T. divisionnaire - 5° D.A.) via Calais.

De coli is gefrankeerd met een spoorwegzegel van één frank van de uitgifte van december 1915 (genoemd Le Havre).

3. De Engelse frontsector tussen leper en Armentières

Poperinghe

Spoorwegen

Poperinghe n° 4

<p>COUPON qui peut être détaché par le destinataire.</p> <p>STAM dien de bestemming mag afnemen.</p> <p>Timbre du bureau d'origine. Stempel van het kantoor van afzending.</p>	<p>Numéros d'enregistrement (Etiquette) 180</p>
	<p>Pays d'origine : BELGIQUE.</p>
<p>Bulletin d'expédition. Verzendingbulletijn.</p>	
<p>Ci-joint 1 paquet Hierbij 1 pakket</p> <p>portant l'adresse ci-dessous : met onderstaand adres :</p>	
<p>Valeur déclarée : Aangegeven waarde :</p> <p>Montant du remboursement : Bedrag der terugbetaling :</p>	
<p>Nom et domicile de l'expéditeur : Naam en woonplaats des afzenders :</p>	<p>Nombre de déclarations de douane (Aantal toelaangiften) :</p> <p>Nombre de bulletins d'affranchissement (Aantal frankeeringsbulletijns) :</p> <p>A M L. M. B. 206 (Rue et numéro) Armée Belge (Straat en n°)</p>
<p>Lieu de destination : Plaats van bestemming :</p>	<p>Calais</p>
<p>Timbre de la douane</p>	<p>Poids Gewicht : 2 kg</p> <p>Droit de douane (1)</p> <p>Bureau d'échange :</p>

(1) Case à remplir par le bureau d'échange d'entrée ou par le service de la douane du pays de destination.

D C 1812 — 1915 Ypres

Met de verdere in gebruikname van de spoorlijn Adinkerke - Poperinghe nam ook het volume van de postcoli pakketten voor onze militairen toe en kreeg het station Poperinghe er steeds meer te verwerken.

Her getoond een verzendingbulletijn van een coli van **26 maart 1916** met een gewicht van 2 kilogram, naar een militair met postcode adres B206 (10e linieregiment van de vierde legerdivisie) via Calais.

De coli is gefrankeerd met een spoorwegzegel van één frank van de uitgifte van december 1915 (genoemd Le Havre).

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Het Hospitaal Elisabeth

Le 9 novembre 1917.

Monsieur,

Le Docteur Alexander me dit que vous avez demandé mon adresse, c'est-à-dire de M. Sestima. La voici:

J. Van Hembyck,
Infirmière
Hôpital Elisabeth
Poperinghe.

Je remercie
que vous me
famille et à
nouvelles l'une
de vous
aujourd'hui.
voire
reconnaissance
Hembyck.

CENSURE MILITAIRE

Monsieur Schaffler,
Pharmacien
Davosdorf
(Suisse)

Gefrankeerde brief, met inhoud, van een infirmière - Hôpital Elisabeth Poperinghe, vermeld in de brief. naar Davosdorf (Zwitserland). Het hospitaal gebruikte als herkomst aanduiding een typisch rubber (violetkleurige) dubbelringstempel met tekst "Croix Rouge de la Belgique - Hôpital de Poperinghe". De brief werd geopend en gecensureerd door de Belgische militaire censuur (met witte sluitstrook en op de versozijde het censurnummer 101), omdat uitwendig het adres van de afzender niet was aangeduid.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

Sporen van het Franse Ville Leger in Poperinghe

Trésor et Postes 67 - 11 januari 1915

*Je vous envoie la place principale à POPERINGHE.
C'est dans cette grille que votre gendre a fait
connaissance avec des lits de fortunes.
Cette place est deserte comme vous voyez mais si nous
ce moment nous y verrues one animation extra ordinaire.
Les militaires de tous armes supportent tellement
Il y sont nombreux. Et pri Cette route de Dunkerkque à Ypres*

Een zichtkaart, in militair portvrijdom, met de Grote Markt van van Poperinghe, verzonden door een Franse militair. Op de keerzijde van de zichtkaart een handgeschreven datum 10 januari 1915. Een Franse datumstempel **Trésor et Postes 67 op 11 JANV 15** van het hoofdkwartier van het IXe Legerkorps , de 18e divisie.

Op de beeldzijde wordt met pijltjes de verblijfplaats van de afzender aangeduid. Hierboven de interessante inhoud die we op de keerzijde terugvinden.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

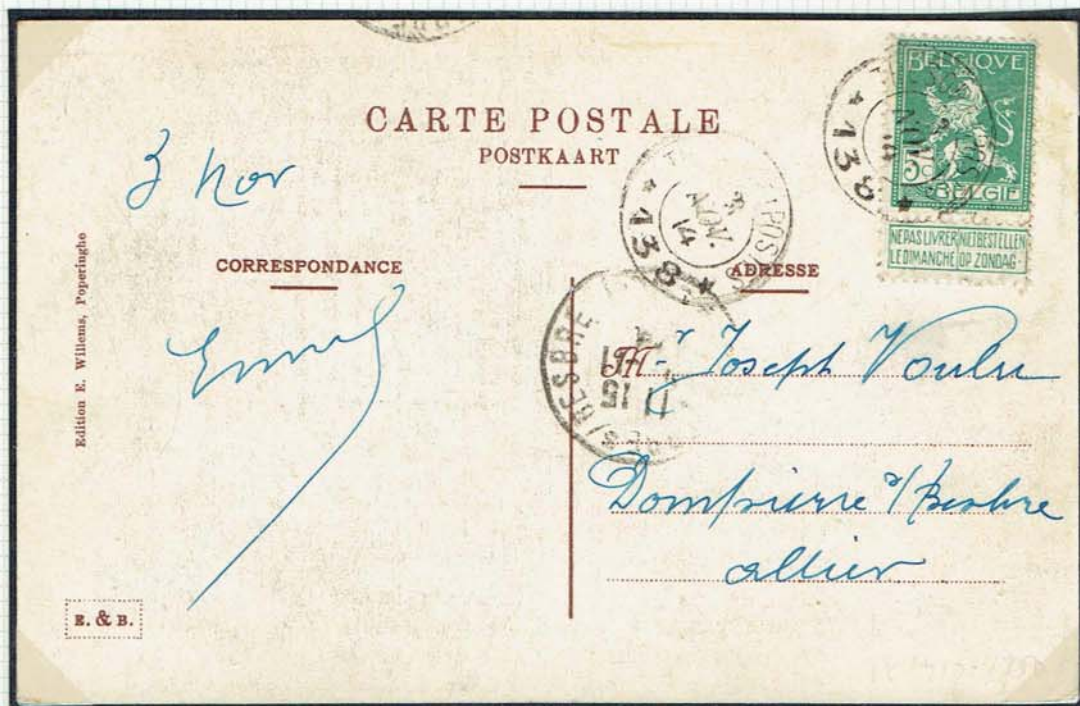
Sporen van het Franse VIIIe Leger in Poperinghe

Een zichtkaart met op de versozijde de Sint-Bertinuskerk van Poperinghe.

Gefrankeerd met Belgische 5 centiem postzegel. Tarief postkaart met beleefdheidsformule voor buitenland.

Franse datumstempel Trésor et Postes 138 op 3 november 1914 van het Hoofdkwartier van het VIIIe Leger.

Met aankomststempel Dompierre Besdre

Briefje, naamstempel 8e Régiment Territoria Le vaquemestre.

Aankomst Poperinghe 6 april 1915.

Verso:

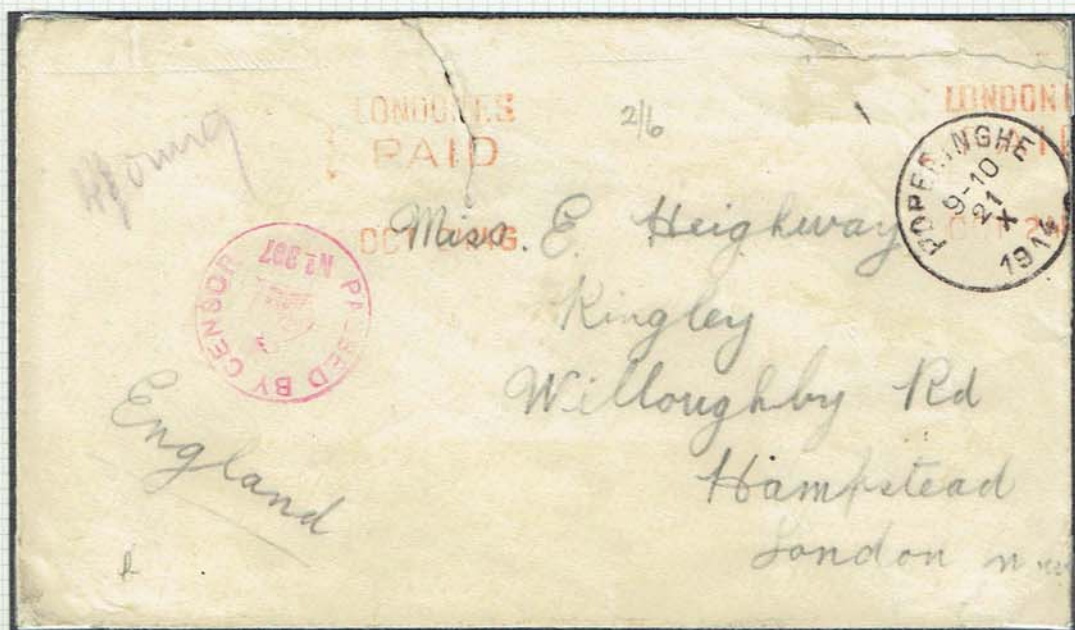

Vanaf 22 oktober 1914 en 16 november werden de verschillende eenheden van het Detachement de L'Armée de Belgique (D.B.), van het Franse leger, samengesmolten tot het nieuwe VIIIe Franse Leger. Na 16 november werd de oude benaming (D.A.B.) hernomen. De Franse verdedigden vooral in de Eerste Slag om Ieper, samen met de Engelsen, de Ieperboog. Het gros van hun eenheden was geconcentreerd rond Ieper (Boesinghe). Het waren vooral Territoriale Troepen (klassen met soldaten ouder dan 35 jaar). Ze verdedigden samen met de Belgen vooral de sector Nieuwpoort – Diksmuide. Post van de Fransen uit deze periode in Poperinghe is niet evident. Van Dooren vermeldt voor Trésor et Postes 138, slechts 30 oktober 1914.

3. De Engelse frontsector tussen Ieper en Armentières

Poperinghe

De Britse aanwezigheid in Poperinghe

Briefje uit Poperinghe (kleine rondstempel van het postkantoor) naar Hampstead (Engeland) op **21 oktober 1914**. Meteen een vroeg spoor van de Engelse aanwezigheid in Poperinghe

Doorgangstempel (zwak geslagen) in rode inkt: 'London Paid F.S. Octo 14' om het portvrijdom te waarmaken.

Er is geen afzender vermeld, ook niet op de keerzijde van de brief.

Geen aanduiding van militair portvrijdom, echter ook geen strafport dat geheven werd, wat wijst op de grote tolerantie ter zake tussen de geallieerden (althans in de eerste oorlogsmaanden – later werd wel strafport geheven voor dit soort vergetelheden).

Ronde Engelse censuurstempel (vroegste type) in rode inkt geslagen met de tekst: **Passed by censor – n°397**.